

Hallum (Gem. Ferwerderadeel) B.23

1. or da hin: ð vikol sjinga dār bīzə barñ
2. mī frøð jautə blum: vētar
3. so spina tjin e vñræx stina nōma, rma, mæsin:
4. har kin datiz dre. g vñrk // svic. or //
5. ipat skip krigð ðo skimalega b. ola
6. da timarmen har, tñ splinter ina fñjor
7. da skipor slíkem umə mula
8. in døt fabrik iz ne. ðo sjén
9. le. vñgond e. var, i vant ã. sñ bñ. sti
(lieve ga daar weg want straks strand je je)
|| kum jrr || bentscill
10. fjuwar bi. or // bar. s // gle. ñs // gle. skas //
tar. fijll
11. brin mar (= maar) tva. kilo. ke. ñs
|| y.s (onspers. vnuw.) ||
12. ða har, mar, i har, fi. vñr tre. ñs litar vin
vpsø. pm (plat) // vþdrunkný //
13. hei su mi slær. mar, i ð knepol
14. ik ha. si ð knibol sju. ñn
15. sintakla. ð de. ñ vñt net fula me. or v. ñn
di. ñn
16. ik bñ bli. ñt sk net mar, i har, g. ð bñn
17. ik har, tñ net di. ñn (har, ita, als het een goede bekende is)
18. var, har, tñ di. ñn - de. ñ komtar v. ñn
(daar komt ie aan) // dit er v. ñt kumt (die
er aan komt) //
19. spin- spire. ñx- re. ñ gebal
20. pet- muts- arpinamts- klots (om-slaande rand met bont) - bij oude dracht
met oorijzer werden gedragen - svartmuts-
vitmuts- florermuts; barñ- bens. ut
(erger graad); gra. ida (weiland) - mi. ida
(omte maaien) - of mi. atlv. ñn - fino (een
stuk weiland, nooit gebruikt omte maaien,
dicht bij de boerderij); har. gø; hikot;
- fruskon (vn: ð gr. uwa frusk= tu-kors),
flintor
21. di hñrl broxta he. la vñr. ñt v. ñt fjorxsin
22. do. kre. ist n strin - of stren kras. ltsis fär
me. i
23. enjol. lit gñ. ñx 2. ñdø skipm slo. pr
24. hei har, tñ ð ñke. ñr ð bit fa. ñ: hun hv. ñn
25. jumitvar. bre. da stjin. - bre. dor-
breesta
26. dat stand belt stjator net me. or
27. di man di har, tñ libm ñz n prë. s (als een
prins)
28. dødy. vñl iz net ina he. mol blø. ñn
29. da sku. ælben ha. mar, i me. stor narise.
ta. vest
30. ik inta net kuma je (ti) ð net kle. or bin
31. da bargð mar, i græ. li. mv. ñl int drinten
32. hei kinet na. i si vñrk hei. har, tñ pin
in a ke. l
33. vust. e. van ð sto. ñh ina bi. ñram seta
34. hei. galin ixyta ti. t
35. tñ - of tu - jn - kha. sl tvar. ke. ñt v. ñndi
rupm
36. di par. inet rip- da sit no vita pitñ in
37. ða bin at lv. ñn in
38. ða har, tam e. ñt hulpm vmat jrlt vpta
mar, itsin
39. hei. silt no. i t net fi. abrya
40. si. zda helt fa. ña molks kwit
41. da mñ mar, t fa. ñs fta. vpkuma
|| bæskermja
42. ins snitsa. mar, (Snekermeer) swema
i. g. far. ñtak
43. hei har, tñ bæts prar. tsis vndatet sa.
sterkes
44. vei. mar, t ð de. ñt heit fa. ñt ha. ñjim ða
v. ñr heit

45. vost ðe.e.von helps vmds̄t be.øtuptatln
 46. yr met̄slar̄ isat fet̄zn slark - of ðrmader
 (gunstiger)
 47. sa ha.veda var. tot fjista sprys ku
 48. da t̄ymen di sil de be.ements.i
 49. dv e.østat ryterstixt
 50. da klok begint̄ li.ødn fuando pre.k
 51. spre.i - kirkat̄drit̄ - fspre.ida - ytspre.ida -
 hart myt̄ bra.ida - dunstroæ ḡs̄ - skitbutsa
 b̄s̄.la sma.rr
 52. de fr̄u har.tat hi.ør eks.ø // at hi.ør knipo
 l̄tn||
 53. sin ha.ict har.tam sa.iz i.ølar̄n na.ishuarts
 ge.ø l̄tn|| le.øra l̄tn (als het niet de lagere
school heeft)||
 54. ik har.tam o.øret v̄m sat̄ let no be.øt̄
 v̄tar l̄v.øs (t̄ḡ.øn)
 55. fe.øl ('t̄haar er af, kleur verschoten); mu.sklø.ø
 (tussen zwart en bruin) - mu.sklø.ø zaga hukloj.
 sjaxt m̄ j̄ net fula
 56. st̄jn: p̄t̄n brne.øt v̄ræx|| kp.øls̄ p̄t̄||
 57. o.van- har.rt (vdl. benaming) het Fries
woord hat nog in hntshuka (hoekje bij
de haard) hntste. (haardstede) dat̄ra.n̄
 st̄jt ins huka (de lang staat in de hoek)
 58. i mar.t̄st̄na te koat̄ v̄mt̄ ke.øtsn̄
 59. di kerdi j̄s̄tn̄ helder l̄fjxt (he.)
 60. hei l̄ats̄t hindar̄ v̄na st̄t̄.
 61. du har.m̄: j̄im j̄r̄ sl̄a j̄rn̄ mar̄ at fe.øt̄
 62. dumni - of dumni || fulmar. kt̄ (uit het
 vdl.) anders ma.ks̄ (= gemaakt)
 63. do. se.øst mi v̄vl mar̄do. ha.øt ne.ø
 tsj̄i misa.in
 64. da sv̄lt̄sik di kuma makua.tn̄ ver
 65. sist ju.øt̄ n̄ta dar.m̄:
 66. mar̄i ke.gra. t̄ci:s
 67. si mo.tat̄ is.tikn̄
68. at har.bn̄ va.rms da. i vest ent̄zn̄ sa.xta
 jun
 69. døt̄ j̄vjkði rint v̄t̄ ble.øt̄ fuutn̄
 70. da sitn̄ ba.stina ñana
 71. ik vu.øv̄l sta.pst̄n bri.øt̄ br̄xt̄
 72. ik har.v̄t v̄.ønt har.t̄ || puus||
 73. sv̄ka dwa.zbv̄yeldər de.ø kinck net
 mar̄i v̄nge.øn
 74. na.øt̄ kufidrinky.sla.vit hñder fuaro.da
 ne.øja kar.ra
 75. ik b̄i v̄st ko.øt̄sex sunt fa.na mo.øn̄sl
 76. da sv̄.ø fa.na k.ø.øn̄y har.tek under
 tsj̄i.øt̄ v̄est
 77. vit jo.øk̄y v̄a.øt̄ mar̄kota v̄a.øt̄ j̄on
 78. di ro.øz̄n̄ ha.øla.øs̄ stickels
 79. ik l̄jo.øw̄r ḡt̄ v̄nt fa.n
 80. xt̄ b̄e v̄d̄z sl̄a v̄a.øt̄ j̄et̄do.pt v̄ra.øku
 81. sin e.ør̄ r̄in̄ & sin e.øḡn̄ tr̄e.øpa
 82. har.farmki.øt̄ mar̄i ð k̄u.øt̄k̄na.øt̄ bostar
 gi.øn v̄m t̄u.øt̄mbar.øt̄n̄ ta sikkj̄n̄ - of sikk̄n̄
 83. da mistn̄ trim - of t̄ci.ømyt̄s l̄jed øt̄
 84. hei ra.øda mo.øt̄n̄ b̄o.øn̄ (moord en brand)
 85. at v̄ida m̄.øskan v̄m o.øt̄ne.øt̄ re.ød̄n̄
 skum fift
 86. da mula is har.druxfainato.øst̄
 87. di dik rint mar̄i ð buxt̄-t̄kñna.øn̄v̄m
 døt̄ l̄v.øs̄
 88. ik ha.øntruma hñkt̄ fuando l̄tsa j̄ona
 89. da bok is.ømo.øt̄n̄ b̄o.øla kua.øs̄
 90. int̄ sko.øt̄n̄ ña.øt̄ be.østa
 91. si fest̄v̄i net la.øy ma.øv̄l mo.øt̄
 92. ð far.øḡdi ma.øt.øk̄ s̄j̄ta kins̄(raak
 kunnen schieten) || sknt̄or|| mikall
 93. sj̄ger̄ øst̄ min hu.øt̄ ek fina k̄i.øt̄
 94. ik vit net ve.øk̄m sikk̄i mar̄
 95. a.øku.øs̄ kelder.øse be.øst̄ fu.øt̄ bi.øt̄
 96. ik must v̄ksoblu.øt̄ dryn̄ka v̄m v̄.ønta st̄etkin

97. ik sel.e.esta kyl int butys heli
 98. mi bru.or vdi vrz
 99. da molkystelar hant grata krita
 100. di supa istin su.ər-stju.əremat mar. vrom
 101. vei sun: di sa.t in: u.ərafslmira kina
 102. da folt ne.ət vpm tase. in
 103. hei kumt no. i. tñ manyta leti
 104. in ita. li fa bñ bergen dit fju.ər spae. si. ||
 fy.ərsphy wanda berx (schoolderm)
 105. dua. sto. de.ər up trjo. wa
 106. ta ha. s (Carlingen) de.əha. x̄ stikyto
 bre.əg fe.ən
 107. do. ma. stas kuma umys fo.ela ta bæjén
 108. hei is fæ. lgiut (Leeuwarden) kum: mar.
 ə folo bø.əs mar. i. jilt
 109. di do.ər is fæ. bukn hau. t marka
 110. an tra. uda fr. u mar. na. yd kina
 111. ik ha. jge. s. jida mat. oj. ḡe gu. ət si. ət
 112. da bra. war sar. it sti. z nota dju. ər vmta bæ. wan
 113. ba. k̄a - ik ba. k̄a - do. ba. k̄st - hei ba. k̄t - ba. k̄t hei
 of ba. k̄t - hei ba. k̄t - ik ba. k̄t - do. ba. k̄ta - hei
 ba. k̄ta - hei ba. k̄ta - hei ha. ba. k̄t
 114. bi.ər - ik bi.ər - do. bi.əst - hei bi.ət - hei bi.ər
 bi.ər - hei bi.ər - ik ha. be. an be. en se. ek
 115. tixn litm mar. tixn gu. ijan
 116. du k̄st fir ar. i. s. k̄re. i. s. vpa merk
 117. hei ha. t sar. in hei su. i. m. mitink
 118. da far. m sar. (d) ater galik hi. ə. of h̄j I
 119. da. vi. ən fu. f pri: zñ
 120. under di ika be. am le. za ḡ. ə. zekols
 121. at veter is tsjint si. ə. r. n. v. ə. n
 122. the. ə. ins gri. on ti. ə. n. ma. krek. t me. ə. nk
 123. mar. jone. ə. vnt marka mar. i. mar.
 || E. ge. lfan: a. ə. || djsra. ||
 124. dæt byimka silde. ə. net be. ə. sti. ə. || gtu. ə. f. ||
 125. pasto. or hart gu. ə. vin
 126. yx. ə. t. hu. ə. x. ə. b. a. n. t
 127. da ko. lita molka rina || spae. ə. ts. ||
 128. da kæstet lets klok || krys || kryz. n. ||
 129. da ferns fa. na kro. da bu. g. t. ro. g. underat
 χavixt
 130. da tra. dytsz di ka. m. butn
 131. si ha. em bunt n bl. u. of bunt amblo. usla. in
 132. da ssu. x. vdt. in || flintarex || la. f. (flauw eten) ||
 133. da la. t. n. park snc. ə. || tsjuk. of. dtk (= dik) ||
 134. dætix. n. skuft lin dvkti. sju. on ha. || i. v. x. har. t. ||
 135. dokom vnt no. alhe. (Endel) m. e. ja ste. at
 136. dua. n. ik dugat - do. d v. x. stat - hei. dugat -
 dugat - jmdugat - se. dugat - ik di. ə. t. do. di. ə. t. stat -
 hei. di. ə. t. of. digat - ve. di. ə. n. t. of. di. genat - di. ə. g. h. t. t. -
 di. ə. dorotmar. of. di. g. rot. mar. - di. ə. g. rot. mar.
 137. do. pa. - do. pjark - do. pfunt - da soldar. tn
 138. teski - of. teskeja - he. i. teskat - he. i. teska - of. tnsk -
 hei ha. t teska - of. tnsk
 139. bin. - ik bin. - do. b. i. st. - hei bin. - ve. bin. -
 jmbina - se. bin. - bin. - bin. - ik ha. bin.
 140. Locale landmaten: pønjit (pondemaat) -
 m̄a. rgan (morgen) ± 1 Ha.
 141. Locale waternamen: h. ə. lamerfe. ə. t. - huksterfe. ə. t.
 ku. rfe. ə. t. - jervva. starfe. ə. t. - hei. jamfe. ə. t

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is hɔ.ələm

De inwoners heten: hɔ.ə ləməs

Hun bijnaam is: hɔ.ələmər 'ku.ka frēters ("koekvreters")

Obantl inwoners op 1 Jan. 1950: ± 2700 (Gem. Ferwerdaadeel 8578)

Taaltoestand. De voorwaarmste buurten zijn: litsa b'vrn (kleine buurt)-də he. gr b'vrn (hoge buurt)-də laŋs b'vrn - p'a. tə b'vrn - v.əntsim uvi. stre. k ("obntje - moei - streek") - grats stre. k (grote-) - a.χtrr vɔ. ll (achterwal) - spo. kɔs. par. t - myitpar. t (miedpad, pad naarde, "mieden"). Zij vertonen geen lokale verschillen. ± 98% spreekt plaatsel. dialect, enkelen spreken Nederl. In het publ. leven wordt ook het plaatsel. dialect meest gebruikt. De bevolking bestaat overwegend van landbouw en veeteelt. Echter is industrie ook niet onbekend: een melkbusfabriek met ± 50 arb.; een beschuitfabriek met ± 50 arb. en een biscuitfabriek met ± 25 arb. Er gaan geen arbeiders uit Hallum elders te werken. Op de plaatsel. fabrieken werken 10 à 15 arbeiders, afkomstig van Leeuwarden en Rinsumageest. De marktplaats is Leeuwarden; als winkelpaatsen gelden Dokkum en Leeuwarden.

Zegslieden: 1. Jacob Hendriks v.d. Wal; 64 j.; hier geb.; boekhouder; steeds hier gewoond; V. van Hylgaard, M. van Oosterom, sprekt steeds plaatsel. dialect.

2. Hiltje Klazes Spoelstra; 62 j.; hier geb.; huisvrouw; steeds hier gewoond met uitz. van 5 jaar in Leeuwarden (2 j.), Stiens (1 j.) en Ferwerd (2 j.) tussen 17de en 22ste jaare; V. van Hallum, M. van Huijum; sprekt steeds plaatsel. dialect.